

(3) Als giften worden voor de toepassing van het onderhavige artikel uitsluitend aangemerkt bevoordelingen uit vrijgevigheid en niet-verplichte bijdragen, indien en voor zover aan deze bevoordelingen en bijdragen geen op geld waardeerbare aanspraak wordt ontleend.

Artikel 4

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

2492 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Bij de beraadslaging nopens hoofdstuk VII B van de Rijksbegroting voor het dienstjaar 1952 in de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft de ondergetekende zich opnieuw bereid verklaard te overwegen of door enige maatregel op fiscaal gebied verlichting van de moeilijkheden van de kerkelijke, charitatieve, culturele en wetenschappelijke instellingen kan worden bevorderd.

Hij meent thans een regeling te kunnen voorstellen, welke verantwoord mag heten, al ontveinst hij zich niet, dat de uitvoering een niet te onderschatten verzwaring van de taak van de belastingadministratie zal medebrengen. Zulks is naar zijn mening evenwel onvermijdelijk, indien men niet wil vervallen in het door hem als ernstig gevoelde euvel, dat de regeling slechts voor grote en niet voor kleine giften zou gelden. Om deze reden meent hij te moeten voorstellen de faciliteiten niet te beperken tot de inkomsten- en de vennootschapsbelasting, doch deze mede te doen gelden met betrekking tot de loonbelasting — althans voor die gevallen, waarin de loonbelasting niet slechts voorheffing is —, hoewel juist daar de aan de uitvoering verbonden bezwaren het zwaarst wegen.

De ondergetekende vleit zich met de hoop, dat de thans voorgestelde belastingreductie, indien zij tot wet wordt verheven, de moeilijkheden van de hiergenoemde instellingen in niet onbelangrijke mate zal verlichten. De wetenschap toch, dat bij de bepaling van het door een belastingplichtige verschuldigde belastingbedrag rekening zal worden gehouden met gedane giften, zal de geneigdheid tot het doen van giften bevorderen.

Het is om verschillende redenen niet wenselijk voor alle giften ten behoeve van de hiergenoemde instellingen faciliteiten te verlenen. In de eerste plaats nopen de budgetaire consequenties van de voorgestelde maatregel — welke zeer globaal worden geschat op een bedrag in de orde van grootte van 20 miljoen — tot het stellen van een zekere maximumgrens; in de tweede plaats leidt de overweging, dat het verlenen van een tegemoetkoming in dezen slechts verantwoord kan heten, indien de gift voor de belastingplichtige een offer betekent, er toe bij het bepalen van het belastingbedrag niet met elke gift, hoe onbetekenend ook, rekening te houden. Het is vooral met het oog op de budgetaire consequenties, dat de ondergetekende voorstelt de aftrek te beperken tot ten hoogste 3 pct. van het loon of

zuiver inkomen (of, bij lichamen, 3 pct. van de te belasten winst). Uit de tweede hierboven weergegeven overweging vloeit de beperking voort, dat aftrek slechts wordt toegelaten voor zover de giften meer belopen dan 2 pct. van het zuiver inkomen en tevens een bedrag van f 100 te boven gaan. De vaste grens van f 100 daarbij heeft ten doel de gevallen, waarin de voorgestelde faciliteit toepassing zal vinden, te beperken tot een voor de belastingdienst uitvoerbaar aantal.

Ondanks de voor de hand liggende, hiérvóór reeds vermelde bezwaren van uitvoering is toch een betrekkelijk lage minimumgrens gekozen. Bij het kiezen van de minimumgrens heeft aan de ondergetekende namelijk voor ogen gestaan, dat niet alle giften in de onderhavige faciliteit zullen kunnen delen, met name niet giften, waarvan geen bewijs voorhanden is, zoals b.v. het geval is met giften bij kerkelijke collecten en straatcollecten. Het mede in aanmerking nemen van dergelijke giften zou er onvermijdelijk toe leiden, dat de faciliteit óf grovelijk zou worden misbruikt óf zou worden tot een nimmer opdrogende bron van geschillen tussen fiscus en belastingplichtigen. De voorgestelde tekst brengt tot uitdrukking, dat slechts giften, waarvan vaststaat, dat zij metterdaad zijn gedaan, in aanmerking genomen kunnen worden. De giften zullen mitsdien, wil de onderhavige faciliteit — indien dit wetsontwerp tot wet mocht worden verheven — toepassing kunnen vinden, in strikte zin moeten worden aangetoond; zij zullen daarom met schriftelijke bewijsstukken als kwitanties of girostrookjes dienen te worden gestaafd.

De in het ontwerp vervatte regeling, welke slechts giften in de sfeer van de besteding van het inkomen betreft, heeft geen fiscale consequenties ten aanzien van die schenkingen, welke — in de vorm van periodieke uitkeringen gedaan — naar de bestaande uitleg van artikel 16, eerste lid, onder 2°, letter b, van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 en van artikel 13, derde lid, van het Besluit op de Loonbelasting 1940 negatieve bestanddelen van het zuiver inkomen of het loon uitmaken. Evenmin beduidt de regeling een verkorting van de wettelijke aftrekbaarheid van giften, die uit hoofde van haar zakelijk karakter tot de bedrijfslasten behoren. Ten einde echter, met name ook op het stuk van de zakelijke en niet zakelijke giften, tot een meer zuivere afbakening van de materie te geraken en fiscale discriminatie te vermijden, is de ondergetekende er ter gelegenheid van de indiening van het onderhavige wetsontwerp toe overgegaan om met ingang van 1 Januari 1953 in te trekken de bij onderscheidene resoluties in het verleden gedane aanwijzingen, welke aanwijzingen inhouden, dat de aan de vennootschapsbelasting onderworpen lichamen aan bepaalde instellingen van weldadigheid en algemeen nut giften kunnen doen, welke — ongeacht of en in hoeverre deze een zakelijk karakter dragen — voor de heffing van deze belasting steeds als bedrijfskosten worden aangemerkt.

Voor de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting zal de voorgestelde faciliteit werken met betrekking tot het jaar, waarin de giften zijn gedaan. Voor de loonbelasting kan dit echter in verband met de structuur van die belasting niet worden verwezenlijkt. Voor die belasting is de faciliteit verschoven naar het jaar, volgende op dat, waarin de giften zijn gedaan. Dientengevolge zou echter, indien de belastingplichtige in dat volgende jaar een aanslag in de inkomstenbelasting zou worden opgelegd, de faciliteit haar betekenis verliezen. Daarin is voorzien door de bepaling, dat alsdan de tot toepassing van de onderhavige faciliteit aanleiding gevende giften van het vorig jaar worden gevoegd bij die van het volgend jaar. In dat volgende jaar zal alsdan een dubbele tegemoetkoming worden verleend.

De Minister van Financiën,

P. LIEFTINCK.